

Ud over den retlige regulering af den økonomiske støtte til repatriering, som fremgår af ovenstående skema, er der i både Norge og Danmark taget en række tiltag til fremme af den fri-

villige repatriering. Tiltagene vedrører navnlig information og rådgivning om repatriering samt konkrete repatrieringsprojekter og indeholder en række grundlæggende ensartede elementer.

Nedenstående tabel viser antallet af repatrierede bosniske flygtninge fra henholdsvis Danmark og Norge i årene 1996-98.

	1996	1997	1998	I alt
Danmark*	506	321	165	992
Norge**	853	500	317	1670

* Danmark har modtaget ca. 25.000 bosniske flygtninge.

** Norge har modtaget ca. 13.000 bosniske flygtninge.

Som det fremgår af tabellen, har flere bosniere repatrieret fra Norge end fra Danmark. Det fremgår endvidere, at der har været en fælles nedadgående tendens for repatriering i perioden. Hovedparten af repatrieringen til Bosnien-Hercegovina fandt sted i 1996.

Det er vanskeligt at vurdere årsagerne til, at flere bosniere er repatrieret fra Norge end fra Danmark, da frivillig tilbagevenden påvirkes af mange forhold, og da retsgrundlaget i de to lande indeholder en række fælles træk. Der er endvidere Indenrigsministeriet bekendt ikke foretaget egentlige kvalitative undersøgelser af repatrieringsordningernes effektivitet i de nordiske lande.

Der kan imidlertid peges på en række faktorer, som kan antages at have haft betydning for antallet af repatrierede bosniske krigsflygtninge fra henholdsvis Norge og Danmark.

En af disse faktorer er sammensætningen af gruppen af flygtninge fra Bosnien-Hercegovina i de to lande, idet det må antages at være lettere for en flygtning at vende tilbage, hvis den pågældende ikke vil tilhøre en minoritet i det område, vedkommende vender tilbage til. Det kan i den forbindelse oplyses, at Norge i forhold til de øvrige nordiske lande har modtaget relativt færre bosniske flygtninge fra områder, hvor den pågældende etniske gruppe er en minoritet. Danmark har derimod modtaget et forholdsvis stort antal bosniske flygtninge fra områder i Bosnien-Hercegovina, hvor den pågældende etniske gruppe er en minoritet. Dette gælder eksempelvis bosniske muslimer fra Republika Srpska.

Det kan endvidere ikke udelukkes, at de forskellige ordninger, der blev gennemført i de enkelte nordiske lande i forhold til modtagelsen af de bosniske flygtninge, kan have betydning for antallet af repatrierede personer. Disse ordninger er udførligt behandlet i Nordisk Ministerråds antologier om bosniske flygtninge i de nordiske lande og sammenfattet i rapporten »Midlertidig beskyttelse og tilbagevending«, der vedlægges. Publikationerne indeholder imidlertid alene en beskrivelse af ordningerne, men ikke en analyse af konsekvenserne af de forskellige ordninger i forhold til antallet af repatrierede personer.

Den mest markante forskel mellem de danske og norske repatrieringsregler er, at fortrydelsesretten er væsentlig længere i Norge end i Danmark. Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. 3 (L 190 – bilag 6), må fortrydelsesrettens længde antages at være af stor betydning i forhold til den enkelte flygtnings beslutning om repatriering og i forhold til muligheden for at blive reintegreret i hjemlandet. Fortrydelsesrettens længde vil dermed få betydning for antallet af flygtninge, der vælger at repatriere. Dette understøttes både af erfaringer i de enkelte nordiske lande og af interviews med flygtninge. Der kan herved henvises til »Rapport vedrørende frivillig repatriering fra de nordiske lande« (s. 42), der blev sendt til Folketingets Retsudvalg den 16. marts 1999.

Det er derfor efter Indenrigsministeriets opfattelse sandsynligt, at en væsentlig del af årsagen til, at flere bosniere er repatrieret fra Norge end fra Danmark, er, at fortrydelsesretten er længere i Norge.